

Vergaderjaar 2021–2022

29 521

Nederlandse deelname aan vredesmissies

Nr. 434

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2021

Hierbij informeer ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, over de selectie door de VN op 11 november 2021 van de Nederlander Kees Matthijssen als de nieuwe militair commandant (*Force Commander*, FC) van de geïntegreerde multidimensionale stabilisatiemissie van de Verenigde Naties in Mali (MINUSMA). Kees Matthijssen neemt in de rang van luitenant-generaal het commando over van de Senegalese interim Force Commander generaal Ndiaye. De Zweedse generaal Dennis Gyllensporre vervulde de functie daarvoor voor een periode van drie jaar. Matthijssen zal de troepenmacht van MINUSMA voor een periode van ten minste één jaar gaan leiden. Hij zal bij de uitvoering van zijn taken door een persoonlijke Nederlandse staf worden ondersteund.

Het bekleden van de functie van FC MINUSMA past binnen het Nederlandse geïntegreerde buitenland- en veiligheidsbeleid. De Sahel is voor Nederland een prioritaire regio, zowel op het vlak van veiligheid, ontwikkeling als migratie. De VN is op al deze terreinen een belangrijke speler in de Sahel. Op het gebied van veiligheid en stabiliteit in Mali en de bredere Sahelregio vervult MINUSMA een centrale rol. Zo leveren bijna 18.000 blauwhelmen, politiefunctionarissen en civiele experts in deze missie een bijdrage aan de veiligheid in Noord- en Centraal-Mali. Daarnaast speelt de VN-missie een ondersteunende rol in het Malinese vredesproces en de aankomende verkiezingen. Door deelname aan MINUSMA kan Nederland de VN-inspanningen op het terrein van stabiliteit en veiligheid ondersteunen en een bijdrage leveren aan effectiever geïntegreerd optreden. Gezien de enorme uitdagingen waarvoor Mali staat is dit een proces van lange adem.

Tevens geeft Nederland met de aanstelling van generaal Matthijssen invulling aan de ambitie om binnen de VN in te zetten op strategische functies. De FC MINUSMA stuurt de troepenmacht van MINUSMA aan en is één van de naaste adviseurs van El-Ghassim Wane, de Speciaal Vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de VN en het hoofd

van de missie. Daarnaast is de FC een aanspreekpunt voor het VN-hoofdkwartier en de VN-Veiligheidsraad. Hierdoor heeft de FC invloed op de richting en de wijze waarop de missie in Mali functioneert. Het bekleden van de positie van FC komt daarmee ook het Nederlandse profiel binnen de VN, in Mali en richting strategische partners, zoals Frankrijk en Duitsland, ten goede.

Nederland is sinds de start van MINUSMA in 2013 nauw betrokken bij de missie (Kamerstuk, 29 521, nr. 213, d.d. 1 november 2013). Ook na de terugtrekking van de langeafstandsverkenningseenheid in mei 2019 bleef Nederland binnen MINUSMA actief. Momenteel zijn er nog twee tot drie militaire stafofficieren op het hoofdkwartier van MINUSMA in Bamako, maximaal tien *Individual Police Officers* ten behoeve van *United Nations Police* en drie militairen in de Duitse *Intelligence, Surveillance and Reconnaissance* taakgroep in Gao werkzaam. In de tweede helft van november dit jaar zal Nederland opnieuw met een militaire eenheid, een C-130 transportvliegtuig, deelnemen aan MINUSMA (Kamerstuk 29 521, nr. 426, d.d. 15 oktober 2021). Naast deze militaire inzet levert Nederland een aanzienlijke bijdrage aan ontwikkelingssamenwerking in Mali en de Sahel, onder andere via het MINUSMA Trust Fund en een bilateraal programma. Hiermee draagt Nederland, als onderdeel van een geïntegreerde benadering, bij aan de aanpak van grondoorzaken van conflict, het weerbaar maken van de lokale bevolking en het voorkomen van verdere instabiliteit in Mali en de Sahel.

Ten slotte is Nederland als bepleiter van de modernisering en hervorming van VN-vredesmissies een belangrijke steunverlener van het *Action for Peacekeeping* (A4P)-initiatief van de secretaris-generaal van de VN. Met het bekleden van de functie van FC MINUSMA kan Nederland op een strategische en zichtbare manier deze inzet verder ondersteunen.

Invulling positie FC MINUSMA

De Nederlandse FC wordt vergezeld door een ondersteunende Nederlandse staf van ongeveer vijftien personen. De persoonlijke staf bestaat uit een politiek, militair en juridisch adviseur, een tolk, assistenten en persoonsbeveiligers. De Nederlandse FC en zijn staf zullen gebruik maken van VN-faciliteiten en VN-transportmiddelen. Hoewel deze faciliteiten en middelen, in het bijzonder ten aanzien van luchttransport en in de medische keten, kunnen afwijken van de Nederlandse kwaliteitseisen en standaarden, acht het kabinet in het kader van deze missie de eventuele risico's die hieruit voortvloeien acceptabel.

Financiën

De additionele uitgaven voor zowel de militaire als civiele bijdrage worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid. De hoogte van deze uitgaven is nog onbekend. Zodra hierover meer bekend is zal de Kamer worden geïnformeerd.

De Minister van Defensie,
H.G.J. Kamp